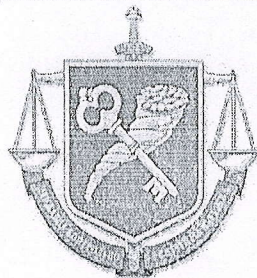
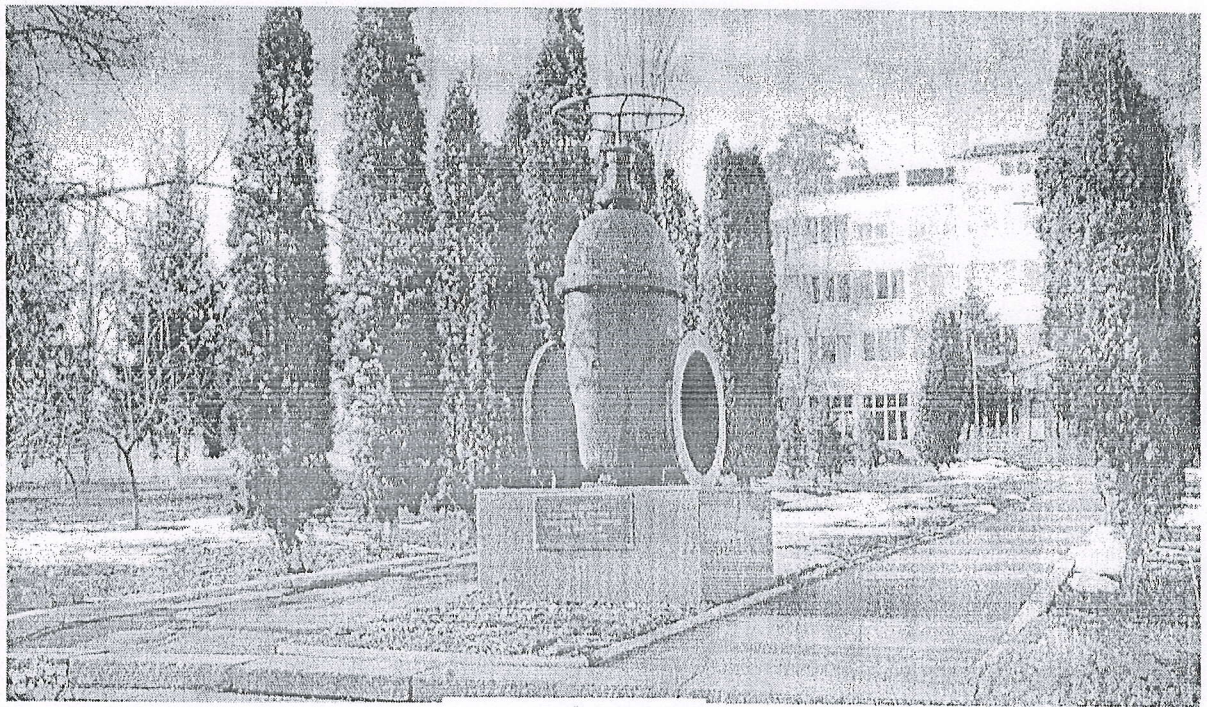

**ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ПІВНІЧНИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ**

29.12.2021

№06-03-32/029

**АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ
за результатами державного фінансового аудиту діяльності
комунального підприємства "Житомирводоканал"
за період з 01.01.2017 по 30.06.2021 року**

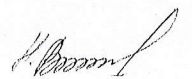
**ЖИТОМИР
2021**

У звіті представлено результати державного фінансового аудиту діяльності комунального підприємства "Житомирводоканал" (далі - КП "Житомирводоканал", Підприємство) за період з 01.01.2017 по 30.06.2021 року.

Аудиторське дослідження проведено відповідно до п. 4.7 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на III квартал 2021 року (в частині державних фінансових аудитів), у відповідності до Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 252.[1]

Аудиторський звіт призначений для керівництва КП "Житомирводоканал", органу управління - виконавчого комітету Житомирської міської ради та Державної аудиторської служби України, а також за необхідності може бути надісланий іншим зацікавленим органам державної влади, а також органам місцевого самоврядування та оприлюднений. Аудиторський звіт не містить інформації, яка відноситься до державної таємниці, відомостей з грифом "Таємно" і "Цілком таємно" та не містить інформації з грифом "Для службового користування".

Аудит проводився з 30.07.2021 по 30.11.2021 начальником відділу контролю у галузі освіти, науки, спорту та інформації Управління Північного офісу Держаудитслужби в Житомирській області Ярчевською Л.І., заступником начальника відділу контролю у галузі освіти, науки, спорту та інформації Управління Північного офісу Держаудитслужби в Житомирській області Малашевським О.А., головним державним аудитором відділу контролю у сфері будівництва Управління Північного офісу Держаудитслужби в Житомирській області Козакевич Т.В., головним державним аудитором відділу контролю у галузі освіти, науки, спорту та інформації Управління Північного офісу Держаудитслужби в Житомирській області Недвигою В.В., головним державним фінансовим інспектором відділу контролю у галузі промисловості, інфраструктури та ЖКГ Управління Північного офісу Держаудитслужби в Житомирській області Чудесніковою Н.М. та провідним державним аудитором відділу контролю у галузі освіти, науки, спорту та інформації Управління Північного офісу Держаудитслужби в Житомирській області Оверчук А.В.

III. ВИСНОВКИ

Протягом досліджуваного періоду фінансово-господарська діяльність КП "Житомирводоканал" є нестабільною, завдання Підприємства, які визначені його Статутом, в частині отримання прибутку виконано в 2018-2020 роках та не виконано в 2017 році. Результати діяльності Підприємства склали: за 2017 рік – збиток 29607,00 тис. грн, за 2018 рік – прибуток 2771,00 тис. грн, за 2019 рік прибуток 23648,00 тис. грн, за 2020 рік – прибуток 1592,00 тис. гривень.

На збитковість Підприємства у 2017 році вплинув ряд факторів, зокрема, невідповідність тарифів на послуги водопостачання і водовідведення економічно обґрунтованим витратам на їх виробництво, зростання дебіторської заборгованості за надані послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.

Загальна оцінка ефективності управління Підприємством та використання його активів, проведеної за сукупністю фінансових коефіцієнтів, які характеризують дохідність активів, майновий стан, платоспроможність та ліквідність, дають підстави стверджувати, що у продовж досліджуваного періоду на Підприємстві відмічається як позитивні, так і негативні тенденції.

Статутом КП "Житомирводоканал", передбачено, що метою діяльності Підприємства є експлуатація діючих споруд водопроводу і каналізації, що знаходяться на балансі підприємства з метою забезпечення споживачів міста Житомира питною водою, прийом та очистка стічних вод з метою отримання законного прибутку.

При цьому фінансовими планами КП "Житомирводоканал", які затверджені Житомирською міською радою, за результатами фінансово-господарської діяльності Підприємства за 2017-2019 роки передбачено фінансовий результат у вигляді збитку.

Планова збиткова діяльність КП "Житомирводоканал" суперечить вимогам чинного законодавства та Статуту, проте такий плановий показник затверджений Власником – Житомирською міською радою.

Значним здобутком Підприємства є його участь у Проєкті розвитку міської інфраструктури-2 за кошти позики, що надається Україні Міжнародним банком реконструкції та розвитку відповідно до укладених угод про позику "Другий проєкт розвитку міської інфраструктури" між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, відповідно до яких укладені договори про субкредитування учасниками яких є: Міністерство фінансів України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, КП "Житомирводоканал".

Однак, умови надання залучених державою та субкредитованих КП "Житомирводоканал" фінансових ресурсів Міжнародного банку

реконструкції та розвитку, недосконалість їх управління позначається на ефективності використання коштів та призводить до додаткових витрат Підприємства внаслідок затримки реалізації проєкту, а саме: по витратах на електроенергію в сумі 1186,88 тис. грн, по витратах на оплату праці з нарахуваннями працівників в сумі 3473,84 тис. грн на загальну суму 4660,72 тис. грн і може вплинути на впровадження проєкту "Реконструкція та модернізація системи водопостачання/водовідведення міста Житомира".

У досліджуваному періоді окремі видатки Підприємства профінансовані за рахунок коштів міського бюджету.

Так протягом 2017-2020 років та I півріччя 2021 року із Житомирської міської ради КП "Житомирводоканал" отримано кошти на загальну суму 186420,28 тис. грн, з них: поповнення статутного капіталу – 73102,96 тис. грн; фінансова підтримка – 115893,36 тис. гривень.

Кошти отримані Підприємством з бюджету міської ради на поповнення статутного капіталу спрямовані для розрахунків за електроенергію та оплату послуг по підвищенню тиску холодної води в багатоповерхових будинках, тобто на витрати які є складовими тарифу, при фактичному невиконанні Інвестиційної програми, що призвело до непродуктивного (неефективного) використання коштів в сумі 35914,22 тис. грн та в подальшому призводить до вилучення зі структури тарифів невикористаних коштів на виконання Інвестиційних програм.

КП "Житомирводоканал" є суб'єктом природних монополій в сфері надання послуг по водопостачанню та водовідведенню на території міста Житомира та підлягає ліцензуванню, а також державному регулюванню в частині встановлення цін (тарифів) на товари та послуги.

При умові затвердження НКРЕКП тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення на рівні економічно обґрунтованих витрат, дозволило КП "Житомирводоканал" в період з 01.01.2017 по 30.06.2021 року додатково отримати доходи на загальну суму 74132,18 тис. грн, які КП "Житомирводоканал" могло спрямувати на вирішення виробничо-технічних та соціально-економічних завдань.

Протягом досліджуваного періоду перерахування коштів в обсязі передбаченому в установлених тарифах для виконання заходів Інвестиційної програми з поточних рахунків КП "Житомирводоканал" на спецрахунок здійснювалося не щоденно та в розмірі меншому ніж передбачено в установлених тарифах в результаті чого, Підприємством здійснено відволікання коштів на заходи не передбачені Інвестиційними програмами у період з 01.01.2017 по 30.06.2021 року на загальну суму 27441,62 тис. гривень.

Враховуючи невиконання Підприємством заходів спрямованих на виконання Інвестиційних програм, витрати по яким включенні до тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, НКРЕКП проведено

Handwritten signature

коригування тарифів в бік зменшення, що призвело до недоотримання КП "Житомирводоканал" доходів у 2020-2021 роках в сумі 4688,00 тис. грн, також в результаті незабезпечення виконання заходів, передбачених Інвестиційними програмами у 2019-2020 роках на загальну суму 45475,36 тис. грн, в тому числі: 2019 рік – 5550,40 тис. грн, 2020 рік – 39924,96 тис. грн, існує вірогідність недоотримання Підприємством в майбутньому, доходів від здійснення основної діяльності внаслідок застосування в подальшому НКРЕКП до КП "Житомирводоканал" штрафних санкцій у вигляді вилучення із структури тарифів невикористаних коштів, які були передбачені на реалізацію Інвестиційних програм на відповідну суму.

Виготовлення в 2017-2018 роках науково-технічної документації з технічного переоснащення вузлів обліку води в житлових будинках або проектно-кошторисної документації м. Житомира та вузлів обліку води, роботи по яких в досліджуємому періоді не виконувались, не дали змоги забезпечити вчасно і у повному обсязі виконання першочергових заходів по оснащенню комерційним обліком житлових будинків, як наслідок виникають реальні ризики втрати актуальності вже виконаних робіт, що призводить до неефективного витрачання коштів Підприємства на суму 424,65 тис. гривень.

В досліджуємому періоді близько 25 % абонентів КП "Житомирводоканал", сплачують за надані послуги з централізованого водопостачання згідно середніх норм витрат води, затверджених рішенням Житомирської міської ради у 2010 році.

Однак внаслідок невжиття КП "Житомирводоканал" усіх необхідних заходів щодо перегляду середніх норм витрат води, у відповідності до державних стандартів, у разі відсутності або тимчасової несправності засобів обліку споживання питної води упущено вигод (втрачено доходів) на загальну суму 15013,73 тис. гривень.

Неефективні управлінські дії з боку керівництва КП "Житомирводоканал" щодо експлуатації споруд та мереж централізованого водопостачання, неналежний технічний стан об'єктів водопровідної мережі, призвели до понаднормових витрат води та стали причиною недоотримання КП "Житомирводоканал" доходів від основної діяльності розрахунково на суму 25663,40 тис. грн та зумовили до подачі споживачам протягом періоду, що підлягав аудиторському дослідженню 4071,79 тис. м³ води негарантованої якості, вартість послуг з водопостачання якої сплачено споживачами в загальній сумі 37052,32 тис. гривень.

Одним із факторів, які негативно впливають на результати господарської діяльності та позбавляють Підприємство обігових коштів є відволікання фінансових ресурсів у дебіторську заборгованість, що у свою чергу, призводить до фінансової нестабільності Підприємства, неспроможність самостійно розраховуватися за власну заборгованість та додаткових витрат на оплату штрафних санкцій та пені.

М. Антон

Зокрема, неналежний контроль з боку посадових осіб за станом дебіторської заборгованості, не проведення претензійно-позовної роботи призводить до упущених вигод Підприємства та непродуктивних витрат фінансових ресурсів на загальну суму 2693,57 тис. гривень.

Також, не підтверджена відповідними первинними бухгалтерськими документами та не узгоджена з відповідними контрагентами дебіторська заборгованість з різниці в тарифах на загальну суму 100959,00 тис. грн, призвела до завищення активу Підприємства на відповідну суму.

Не належний внутрішній контроль, недотримання чинного законодавства та несвоєчасне проведення розрахунків КП "Житомирводоканал" щодо сплати обов'язкових договірних, податкових зобов'язань, невиконання умов кредиту та Ліцензійних умов призвело до нарахування і сплати штрафних санкцій та відповідно непродуктивних витрат на загальну суму 959,90 тис. грн (в тому числі 595,78 тис. грн - штрафи та пеня за період до 31.12.2016 за несвоєчасну сплату договірних зобов'язань по Договору № 3 та 148,66 тис. грн пеня за невиконання умов договору субкредитування, в наслідок не включення зазначених витрат до структури тарифу).

В ході аудиту встановлено, що керівництвом КП "Житомирводоканал" не вжито заходів та не проведено роботи на достатньому рівні щодо отримання співфінансування від органів місцевої влади, до яких входять населені пункти мешканцям, яких Підприємство надає послуги з централізованого водопостачання та в свою чергу, не ухвалення Житомирською міською радою відповідних рішень позбавляє Підприємство можливості одержати додаткові надходження на фінансування капітального ремонту та реконструкцію водопровідних мереж, які транспортують питну воду до споживачів з інших територіальних громад. Так, розрахунково лише в межах понаднормових втрат на суму 2922,91 тис. грн, які могли бути спрямовані на проведення заходів, пов'язаних з виконанням основних функцій Підприємства.

Враховуючи вище викладене, слід зазначити, що система внутрішнього контролю забезпечує виявлення у діяльності Підприємства можливих ризиків, але є недостатньою для попередження окремих недоліків, які відображені у відповідних розділах даного аудиторського звіту.

За результатами дослідження встановлено, що на Підприємстві не створено єдиної комплексної системи внутрішнього контролю, а функціонують окремі його елементи, що і стало однією з причин неефективного виконання завдань і функцій Підприємства.

IV. РЕКОМЕНДАЦІЇ

На рівні Житомирської міської ради:

1. З метою забезпечення безперебійного надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам інших територіальних громад та покращення їх якісних характеристик, розглянути можливі варіанти залучення органів місцевої влади, до співфінансування видатків на капітальний ремонт та реконструкцію мереж, які забезпечують надання даних послуг.

2. Розглянути питання щодо розроблення і затвердження Середніх норм витрат води, відповідно до чинного законодавства, у разі відсутності приладів обліку споживання питної води.

На рівні Комунального підприємства "Житомирводоканал"

1. З метою забезпечення виконання заходів передбачених Інвестиційними програмами дотримуватися Ліцензійних умов в частині щоденного перерахування коштів з поточних рахунків Підприємства на спеціальний рахунок в обсязі, передбаченому в установлених тарифах для виконання Інвестиційної програми.

2. Забезпечити спрямування коштів, отриманих від споживачів за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення передбачених в установлених тарифах безпосередньо на виконання заходів передбачених Інвестиційною програмою, з метою виконання та завершення поставлених цілей даною програмою на 2019-2020 роки.

3. Розглянути можливість застосування всіх можливих заходів щодо зменшення дебіторської заборгованості, зокрема: розробити Положення (інструкцію) про порядок ведення претензійної та позовної роботи на підприємстві; розробити дієвий механізм контролю за станом дебіторської заборгованості, з метою попередження виникнення нової.

4. Привести у відповідність обсяг заборгованості з різниці в тарифах, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості послуг з централізованого водопостачання та водовідведення з затвердженим тарифам на централізоване водопостачання та водовідведення, відповідно до чинного законодавства.

5. Здійснювати розрахунки тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення на рівні обґрунтованих витрат та подавати на розгляд до НКРЕКП в моменти підвищення основних складових структури тарифів.

6. Розробити та затвердити план заходів, який забезпечить виконання Ліцензійних умов, в частині надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за наявності встановлених приладів обліку в кожній точці розподілу послуг. Також встановлення приладів обліку на межах (в точках технічного обліку) з іншими територіальними громадами, з

М. В. Данилюк

метою обліку понаднормових втрат води.

7. Вжити заходи щодо перегляду середніх норм витрат води у разі відсутності приладів обліку споживання питної води відповідно до чинного законодавства та провести роз'яснювальну роботу серед абонентів КП "Житомирводоканал" стосовно встановлення приладів обліку споживання питної води.

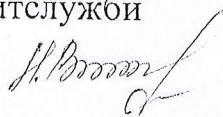
8. Враховуючи незадовільний технічний стан та зношеність основних засобів фондів системи водопостачання та водовідведення, велику кількість аварій на мережах, для скорочення втрат води, до органу управління та до органів місцевої влади (ОТГ мешканцям яких КП "Житомирводоканал" надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення) щодо відшкодування понаднормових втрат та/або фінансової підтримки (можливо на умовах співфінансування) для поліпшення експлуатаційних параметрів водопровідних мереж.

9. З метою забезпечення ефективного управління майном, недопущення втрат матеріальних активів та зниження непродуктивних витрат Підприємства проводити господарську діяльність відповідно до чинного законодавства.

10. Враховуючи ряд недоліків і зауважень за результатами аудиту, створити єдину комплексну систему внутрішнього контролю Підприємства з метою недопущення та попередження порушень, недоліків у роботі.

Аудиторський звіт складений на 95 - ти аркушах в 2-х примірниках.

Головний державний аудитор відділу контролю
у галузі освіти, науки, спорту та інформації
Управління Північного офісу Держаудитслужби
в Житомирській області

Віта НЕДВИГА